

Anykščių menų centro nuotrauka

Bronė Lukaitienė

B. Lukaitienė (*B. Krikštaponytė*) 1937-05-16 gimė Skiemonių k. (Anykščių r.), augo dviejų vaikų šeimoje, turėjo jaunesnį brolį. Ištekėjo 1959 m. rugpjūčio 30 d., vyras Narimantas Staikūnas (1936–1992) – energetikas. Duktė Aurelija Staikūnaitė-Buivienė (g. 1961 m.) – choreografė, valstybės tarnautoja. Likusi našlė, dar kartą ištekėjo 1994 m., vyras Vladas Lukaitis (1934–2006). Išsiskyrė 1996 m.

1944–1953 m. mokėsi Skiemonių (Anykščių r.) septynmetėje mokykloje, 1953–1957 m. baigė Anykščių vidurinę mokyklą.

1957–1959 m. B. Krikštaponytė dirbo Kalvelių (Anykščių r.) klubo-skaityklos vedėja, 1959–1960 m. kelis mėnesius buvo Bikūnų (Anykščių r.) bibliotekos vedėja.

1960–1975 m. B. Staikūnienė gyveno ir dirbo Anykščiuose.

1960–1965 m. ji buvo Anykščių rajoninės bibliotekos skaityklos vedėja. 1965–1973 m. ji dirbo Anykščių rajoninės bibliotekos vedėja.

Jos iniciatyva 1966 m. Anykščiuose buvo pradėtos rengti Knygos šventės, kurių metu anykštėnai susitikdavo su žymiausiais Lietuvos rašytojais, 1967 m. Anykščių mokiniams surengtos pirmosios bibliografijos pamokos. 1968 m. ji su kitais iniciatoriais surengė pirmąją Anykščiuose kraštotyros vakaronę „Kuo įdomūs senieji Anykščiai“. Jai vadovaujant, 1969 m. Anykščių bibliotekoje buvo įdiegtas vieningasis valstybinis bibliotekinis abonementas, susiejęs Anykščių biblioteką su Sovietų Sąjungos bibliotekų sistema.

B. Staikūnienės dėka Anykščių biblioteka buvo apdovanota 1-ojo laipsnio diplomu už geriausius bibliografinės-informacinės veiklos rezultatus (1969 m.), pelnė Lietuvos kultūros ministerijos pirmąją prizą kaip geriausia Lietuvoje rajoninė biblioteka (1972 m.). Respublikinėje kraštotyros darbų parodoje Anykščių bibliotekai buvo pripažinta pirmoji vieta, o B. Staikūnienė už jos kartu su Rozalija Klimašauskaite parengtą kraštotyros darbą – Anykščių rajoninės bibliotekos istoriją (1966–1970 m.) apdovanota Lietuvos kraštotyros draugijos pirmuoju prizu.

1973–1975 m. B. Staikūnienė dirbo Anykščių rajono Vykdomojo komiteto Kultūros skyriaus vedėja. 1973 m. ji surengė pirmąją Anykščiuose Žemiečių „Mokslo ir meno šventę“, kuri vėliau tapo tradicine. Šioje šventėje buvo priimti sprendimai pavadinti vieną Anykščių miesto gatvę Žemiečių vardu (dabar – J. Jablonskio gatvės dalis) ir statyti Anykščiuose naujus kultūros rūmus (pastatyti 1976 m.).

1975–1996 m. B. Staikūnienė-Lukaitienė gyveno ir dirbo Vilniuje.

1979 m. ji neakivaizdžiai baigė studijas Vilniaus universiteto Istorijos fakultete, įgijo bibliotekininkės ir bibliografės išsilavinimą.

1975–1978 m. ji buvo Lietuvos kultūros ministerijos Bibliotekų skyriaus viršininkė. 1978 m. įsteigus šioje ministerijoje Bibliotekų reikalų valdybą, 1978–1990 m. B. Staikūnienė buvo šios valdybos viršininkė.

1988–1990 m. ji taip pat buvo Lietuvos kultūros ministro (Dainiaus Trinkūno) neetatinė patarėja ir Kultūros ministerijos kolegijos sekretorė. Ji rengė 1990 m. balandžio mėnesį Vilniuje įvykusį Lietuvos kultūros darbuotojų suvažiavimą, buvo jo organizacinio komiteto pirmininko D. Trinkūno pavaduotoja. B. Staikūnienės, vienintelės iš Kultūros ministerijos tarnautojų, kandidatūra buvo pasiūlyta į respublikinę kultūros tarybą, bet tokia institucija suvažiavime nebuvo suformuota.

1990–1992 m. B. Staikūnienė dirbo Lietuvos Respublikos kultūros ir švietimo ministro (Dariaus Kuolio) patarėja, 1992–1994 m. – Kultūros ir švietimo ministro (Dainiaus Trinkūno) patarėja kultūrai. 1990–1997 m. ji buvo Kultūros ir švietimo ministerijos (nuo 1994 m. – Kultūros ministerijos) kolegijos sekretorė ir Nacionalinio kultūros ir meno premijų komiteto sekretorė.

Pirmaisiais Nepriklausomos Lietuvos metais B. Staikūnienė rengė kultūros ir meno žmonių jubiliejų minėjimus, jubiliejinių leidinių leidybą. Ji organizavo filosofo Vilhelmo Storostos-Vydūno (1868–1953) palaikų atgabenimą iš Detmoldo (Vokietija) į Lietuvą ir iškilmingą perlaidojimą jo gimtinėje Bitėnų kaimo kapinėse (Pagėgių sav., 1991 m.), vadovavo archeologės Marijos Gimbutienės (1921–1994) palaikų pergabenimui iš JAV į Lietuvą ir perlaidojimui Kauno Petrašiūnų kapinėse (1994 m.).

Nuo 1996 m. B. Lukaitienė gyveno ir dirbo Anykščiuose.

1997–2000 m. ji buvo Anykščių rajono savivaldybės mero (Sauliaus Nefo) patarėja kultūrai, 2000–2001 m. – Anykščių rajono mero (Leono Alesionkos) patarėja kultūrai, 2001–2004 m. dirbo Anykščių rajono mero (Dariaus Gudelio) patarėja kultūrai ir spaudos atstove, buvo miesto švenčių ir kitų masinių kultūros renginių koordinatore.

2004–2007 m. B. Lukaitienė buvo Anykščių kultūros centro projektų koordinatore, Pasaulio anykštėnų bendrijos atsakingoji sekretorė. 2007–2009 m. ji buvo įvairių visuomeninių projektų organizatorė ir koordinatore.

2009–2010 m. B. Lukaitienė dirbo Anykščių rajono savivaldybės Liudvikos ir Stanislovo Didžiulių viešosios bibliotekos Sakralinio meno centro projekto vadove, kūrė naują kultūros įstaigą Anykščiuose. Nuo 2011 m. ji yra asociacijos Anykščių kultūros draugijos „Meno atodanga“ pirmininkė. 2001–2015 m. ji buvo Anykščių rajono savivaldybės visuomeninės kultūros tarybos narė.

B. Lukaitienės iniciatyva 2004 m. buvo suburta ir pradėjo veiklą Pasaulio anykštėnų bendrijos Anykščių kolegija, 2004–2016 m. ji buvo šios kolegijos ir Pasaulio anykštėnų bendrijos valdybos narė, 2013–2016 m. – ir Pasaulio anykštėnų bendrijos pirmininko (Antano Tylos) pavaduotoja.

B. Lukaitienė pirmoji šalyje buvo apdovanota Lietuvos SSR Kultūros ministerijos įsteigtu meno saviveiklos žymūno ženkliu, jai buvo skirta Teresės Mikeliūnaitės Anykščių kultūros premija (2003 m.). Jai suteiktas Pasaulio anykštėnų bendrijos Garbės nario vardas (2016 m.). Lietuvos Respublikos 100-mečio proga ji apdovanota Anykščių rajono savivaldybės „Šimtmečio anykštėno“ atminimo ženklu (2019 m.).